

Pracovná skupina pre brexit, 18. mája 2021

Informácie a výmena názorov o vykonávaní dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a UK

Predseda júci informoval o ratifikácii dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a UK Európskym parlamentom a Radou. Od 1. 1. 2021 platila provizórne, od 1. 5. 2021 platí oficiálne. Na prejednávanie vykonávania dohody boli ustanovené špeciálne výbory pre špecifické témy, s ktorými sekretariát odporúča byť v kontakte. Pri vykonávaní dohody už nastali ťažkosti, konkrétne s Protokolom o Írsku a Severnom Írsku, ktorého zmyslom bolo zamedziť vzniku tvrdej hranice medzi Írskom a Severným Írskom. Dňa 3. 3. 2021 UK oznámilo zámer jednostranne odložiť plné uplatňovanie Protokolu, na čo Komisia reagovala 15. 3. 2021 zaslaním výzvy na nápravu situácie. Podľa informácií sekretariátu UK na výzvu odpovedalo, ale obsah odpovede nie je známy.

Sekretariát ďalej referoval o marcovom rokovaní DG SANTE s UK o riešení sanitárnych a fyto sanitárnych opatrení (SPS), prejednávaný bol aj problém s výsadbovými zemiakmi. Ide o aktuálne najzávažnejší SPS problém, preto 6. 5. 2021 zaslal sekretariát C-C Komisii list, v ktorom ju žiada o nájdenie riešenia. Odpoveď zatiaľ neobdržal. K problematike SPS by malo DG SANTE čoskoro zorganizovať ďalšie rokovanie, prizvaný by mal byť aj zástupca C-C.

V diskusii UK reprezentant upozornil na pokles vzájomného obchodu, plné vykonávanie dohody sa prejaví až od 1. 10. 2021, keď vstúpia do platnosti ďalšie administratívne povinnosti pre dovážaný tovar živočíšneho pôvodu z EÚ. K aktuálnej situácii v UK uviedol, že nový akčný plán pre dobré životné podmienky zvierat je veľkou ambíciou nového ministra poľnohospodárstva, životného prostredia a vidieka, UK však už má s podobnými iniciatívami negatívne skúsenosti v podobe dramatického poklesu chovaných ošípaných. Ďalej informoval o ambicióznom klimatickom pláne UK. Potvrdil aj to, že 14. mája UK vláda zaslala svoju odpoveď Európskej komisii, obsah tiež nepozná. K spomenutým výborom pre vykonávanie dohody uviedol, že dôležitá bude najmä činnosť výboru týkajúceho sa SPS problematiky. Na záver informoval o parlamentnej štúdii UK, ktorá sa týka vývozu morských plodov a mäsa do EÚ.

NL reprezentant informoval o svojom členstve v pracovnej skupine pre prístup na trh, v prípade otázok je k dispozícii. NL reprezentantka informovala o logistických problémoch s rastlinnými pasmi a fyzickými kontrolami na hraniciach a FR reprezentant referoval o rastúcich nákladoch pri prevoze dobytká.

Predseda júci zhrnul, že dodatočná dohoda ohľadom SPS by bola veľmi vítaná, ale jej prijatie aktuálne nič nenasvedčuje. K problematike Protokolu vyzval na nájdenie praktického riešenia, takisto žiada nájsť riešenie aj pre výsadbové zemiaky.

Výmena názorov so zástupcami DG TRADE o dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a UK a jej vykonávaní

Domenico Fornari (DG TRADE) prezentoval jednotlivé oblasti dohody. Upozornil na rozdiely oproti iným dohodám EÚ o voľnom obchode, dané geografickou blízkosťou UK a významným podielom vzájomného obchodu. Dohoda okrem iného obsahuje kapitolu o riešení sporov a zavedení nového mechanizmu a ich predchádzaniu. Na záver upozornil, že dohoda nemôže nahradiť plnohodnotné členstvo UK v EÚ.

Paulo Luciano (DG TRADE) uviedol, že s UK naďalej prebieha mnoho rokovaní najmä na technickej úrovni, napr. ohľadom SPS pravidiel pri vývoze do UK. Komisia sa v tomto ohľade snaží maximálne

pomôcť európskym exportérom do UK, preto sa usporadúvajú aspoň 3x do roka rokovania, na ktorých sa zúčastňujú DG TRADE, DG SANTE, DG AGRI, zástupcovia členských štátov a obchodné organizácie. Jedno také rokovanie sa konalo 12. 2. 2021. Luciano vyzval členov, aby si zápisy z rokovania preštudovali, prípadne zaslali ďalšie otázky. (Dokumenty sú súčasťou prílohy k zápisu v českom jazyku.) Ďalšie rokovanie sa pripravuje, zozbierané otázky budú predložené počas rokovania.

V diskusii sa IE reprezentantka zmienila o špecifických problémoch poľnohospodárskych družstiev v odvetví mlieka – mlieko z IE a Severného Írska nemôže byť označené ako mlieko z EÚ. NL reprezentantka vyjadrila názor na predkladanie rastlinolekárskeho pasov od 1. 1. 2022, ktoré sa odlišujú iba vlajkou. Bolo by podľa nej prospešné, keby sa certifikáty vzájomne uznávali. Ďalej sa diskutovalo o praktických dopadoch SPS štandardov a rozdielnych antidumpingových clách.

Zástupcovia DG TRADE potvrdili, že SPS otázky budú predmetom budúcich rokovaní, tému antidumpingu, bohužiaľ, osobne nesledujú. Čo sa týka označenia produktov (mlieka), všetky produkty vyrobené v UK (vrátane Severného Írska) nemôžu byť označené miestom pôvodu EÚ kvôli vykonávaniu spomenutého Protokolu. Takisto vzájomné uznávanie rastlinolekárskeho pasov nemôže byť automatické, musel by tomu predchádzať dlhý politický proces zahŕňajúci ako exportujúcu, tak aj importujúcu stranu.

Informácie a výmena názorov na hraničné kontroly v UK

Sekretariát informoval o odklade dokladania colných deklarácií pri tovare iného než živočíšneho pôvodu až do 1. 1. 2022 s cieľom poskytnúť dovozcom viac času na prispôbenie sa.

Od 1. 10. 2021 sa budú vyžadovať predbežné oznámenia pri dovoze produktov živočíšneho pôvodu, niektorých vedľajších produktov živočíšneho pôvodu a vysokorizikových potravín iného než živočíšneho pôvodu. Od toho istého dňa vstúpi do platnosti nutnosť zdravotných exportných certifikátov pri tovare živočíšneho pôvodu.

Od 1. 1. 2022 sa budú vyžadovať prehlásenia o bezpečnosti a zabezpečení dovážaného tovaru. Od toho istého dátumu sa začnú aj fyzické SPS kontroly pri dovoze produktov živočíšneho pôvodu, niektorých vedľajších produktov živočíšneho pôvodu a vysokorizikových potravín iného než živočíšneho pôvodu a fyzické SPS kontroly pri vysokorizikových rastlinách na hraničných kontrolných stanoviskách (nie na mieste určenia). Začnú sa kontroly rastlín a rastlinných produktov s nízkym rizikom a budú sa vyžadovať predbežné oznámenia.

Od marca 2022 budú zavedené kontroly živých zvierat a nízkorizikových rastlín a rastlinných produktov na hraničných kontrolných stanoviskách.

(Vzorové veterinárne osvedčenia pre dovoz zvierat a živočíšnych produktov sú v zápise v českom jazyku.)

Informácie a výmena názorov na rezervu na úpravu brexitu

Rezerva má byť určená na podporu najviac zasiahnutých štátov a odvetví. Komisia vlani navrhla výšku 5 mld. EUR (v súčasných cenách 5,37 mld. EUR). Proces rokovania o rezerve je vo finálnej fáze, PT predsedníctvo v apríli zverejnilo deklaráciu o pripravenosti na uzavretie rokovaní do leta a o možnej distribúcii podpôr do konca roka 2021. Časť rozpočtu bude vyhradená aj pre rybolov.

